

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

S. M.

Bytem X

zastoupen JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.

advokátkou se sídlem Panská 895/6, Praha 1

proti

žalovanému

Ministerstvo dopravy

Nábřeží Ludvíka Svobody 1222, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2022, č. j. 56/2020-120-STSP/17,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2022, č. j. 56/2020-120-STSP/17 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 18.200,- Kč, a to do 30 dnů od

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se jako vlastník rodinného domu v ulici X (parc. č. XA v k.ú. X), který bezprostředně sousedí s ulicí X, přihlásil jako účastník do řízení, které vede Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „MHMP“) pod sp. zn. S-MHMP 358549/2019, jež se týká odstranění stavby nájezdové rampy na pozemku parc. č. XB a XC v k.ú. X (dále jen „řízení o odstranění nájezdové rampy“) a do řízení pod sp. zn. S-MHMP 1153139/2019, jež se týká dodatečného povolení stavby nájezdové rampy na pozemku parc. č. XB a XC v k. ú. X (dále jen „dodatečné povolení stavby nájezdové rampy“).
2. Dne 22. 1. 2020 vydal MHMP usnesení č. j. MHMP 10838/2020 ze dne 20. 1. 2020, které obsahovalo dva výroky (dále jen „rozhodnutí stavebního úřadu“). Prvním výrokem nebylo žalobci přiznáno postavení účastníka řízení v řízení o odstranění nájezdové rampy. Druhým výrokem nebylo žalobci přiznáno postavení účastníka řízení v řízení o dodatečném povolení nájezdové rampy.
3. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí stavebního úřadu potvrzeno. Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 18. 7. 2023, č. j. 8 A 115/2022 – 53, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl, jelikož vycházel z toho, že je stavba pouze dodatečně povolována, nikoliv i umístována.
4. Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 26. 6. 2024, č.j. 4 As 298/2023-56, rozsudek městského soudu zrušil. Soud konstatoval, že z žalobních podání stěžovatele je naprosto nepochybné, že podle jeho názoru bylo v řízení o dodatečném povolení stavby posuzováno i umístění stavby. Domáhal se proto určení, že správní orgány posoudily jeho účastenství nesprávně, a to i v rozsahu § 85 odst. 2 písmeno b) stavebního zákona., a dále že předmětem řízení o dodatečném povolení stavby i posouzení umístění stavby (nebo změna oproti územnímu rozhodnutí) skutečně bylo. Potvrzuje to již zmíněné rozhodnutí ze dne 14. 4. 2020, jímž bylo řízení o dodatečném povolení stavby ukončeno. V závěru tohoto rozhodnutí (str. 4) je uvedeno, že „[d]odatečné povolení nabrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí.“
5. Nejvyšší správní soud uzavřel s tím, že městský soud měl proto k žalobě stěžovatele přezkoumat, zda jeho účastenství bylo posouzeno správními orgány i v souladu s § 85 stavebního zákona, což neučinil. ... Lze tedy shrnout, že městský soud při posuzování věci vycházel ze stavu, který je v rozporu se spisovým materiálem, přičemž tento vadný stav zásadně ovlivnil jeho právní závěr. Napadený rozsudek je proto zatížen vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.
6. Městský soud proto věc opětovně projednal a rozhodl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

7. Žalobce proti žalovanému rozhodnutí brojí v podstatě z jednoho důvodu, a to že touto stavbou dojde k navýšení intenzity dopravy v ulici X, ke kterému došlo zprovozněním tunelového komplexu Blanka (dále také „TKB“), které zvyšuje emise zdravotně rizikových látek a hluku, což rovněž snižuje cenu jeho nemovitosti.
8. Žalobce má za to, že je povinností správního orgánu v jednotlivých případech posoudit, kteří z vlastníků „sousedních“ pozemků a staveb na nich mohou být konkrétním rozhodnutím dotčeni přímo.
9. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 – 91, ve kterém soud dovodil, že je *„přímým dotčením nutno rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají.“* Dále na náleznost Pl. ÚS 19/99, ve kterém Ústavní soud ČR dovodil, že je nutno pokládat za účastníka územního řízení nejen „mezujícího souseda“ (soused, jehož pozemek přímo sousedí s pozemkem, který je předmětem řízení), ale také majitele vzdálenější nemovitosti, jestliže mohou být dotčena jeho práva.
10. Žalobce dále nerozporoval, že by odstranění stavby požadoval. Odstraněním stavby by došlo k alespoň mírnému snížení intenzity provozu na ulici X a v důsledku k nižší míře obtěžování žalobce a porušování jeho práv. Kritériem pro účast v řízení není vztah vlastníka sousedního pozemku ke stavbě, sousední vlastník se může účastnit řízení, i když považuje stavbu za prospěšnou; chce, aby byla umístěna či odstraněna.
11. Žalobce rozporuje, že stavebními úpravami nedojde k vyšší intenzitě dopravy v ulici X a v důsledku i k vyšší míře dotčení práv žalobce. Pro zvýšení intenzity provozu je vzdálenost mezi nájezdovou rampou a jeho nemovitostí zcela bezpředmětná. Účelem nájezdové rampy je přivádět dopravu z tunelového komplexu Blanka před nemovitost žalobce.
12. Žalobce upozorňuje, že sám odbor dopravy nazval první opatření *„Zkapacitnění ul. X“*, což jednoznačně podtrhuje pravý význam tohoto stavebního řízení. Žalobce dále tvrdí, že pokud již napadené rozhodnutí připouští, že účelem stavby je odstranění dopravních zácp na výjezdu z tunelového komplexu Blanka, je více než zřejmé, že jejich odstraněním dojde ke zvýšení intenzity dopravy v ulici X, jelikož automobily nebudou stát v zácpě na rampě, budou volně projíždět a projede jich víc, nemluvě o snížení regulace v TKB, který bude do místa přivádět více automobilů. Nájezdová rampa je tak „úzkým hrdlem“ snižujícím propustnost mezi TKB a ulicí X.
13. Žalobce proto požaduje zrušit i rozhodnutí prvostupňové. Žalobce označil jako osobu zúčastněnou na řízení Hlavní město Prahu, které stavbu provedlo.
14. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
15. Dále uvedl, že stavebník dne 13. 6. 2019 podal žádost o dodatečné povolení stavby. Z těchto důvodů vydal MHMP unesení č. j. MHMP 2475681/2012 ze dne 10. 12. 2019, kterým přerušil řízení o odstranění stavby do doby dokončení řízení o žádosti stavebníka o dodatečném povolení stavby. Stavba byla dodatečně povolena rozhodnutím MHMP č. j. MHMP 168865 ze dne 14. 4. 2020 (dále jen „rozhodnutí o dodatečném povolení stavby“).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Předmětem dodatečně povolené stavby byly úpravy na existující pozemní komunikaci umožňující vytvoření druhého jízdního pruhu na nájezdové rampě, spočívající v úpravě dopravního značení, úpravách svodidel, obrubníků, veřejného osvětlení a odvodnění. Povolenými úpravami se nezměnil objem ani konstrukce rampy, a nedošlo k vytvoření nových pozemních komunikací.

16. Nemovitost žalobce se nachází ve vzdálenosti cca 1 km (měřeno vzdušnou čarou), a proto by nemohla být jeho vlastnická práva při odstraňování stavby dotčena. Provedené stavební úpravy neumožňují přivedení většího množství motorových vozidel, než tomu bylo před úpravou, nýbrž pouze zvyšují bezpečnost a plynulost silničního provozu a zabraňují tvorbě kolon. Z těchto důvodů proto žalobce nesplňuje podmínky stanovené § 109 písm. e) stavebního zákona. Podle uvedeného ustanovení je účastníkem řízení vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno. Žalobcova tvrzení však souvisejí až s následným užíváním stavby.

III.

Posouzení žaloby

17. Městský soud v Praze je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu opětovně přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem vyslovil souhlas a žalobce se ve lhůtě nevyjádřil, má se tedy za to, že s tímto postupem souhlasí.
18. Soud úvodem uvádí, že nepovažuje stavebníka, kterého žalobce označil za osobu zúčastněnou na řízení, za takovou osobu ve smyslu ust. § 34 s. ř. s., jelikož má za to, že napadeným rozhodnutím, které se týká pouze účastenství žalobce, nemůže být stavebník jakkoliv dotčen. Stavebník by mohl být na svých právech dotčen teprve rozhodnutím o námitkách účastníka řízení. Soud s ním proto v řízení jako s osobou zúčastněnou nejednal.
19. Co se týče prvního výroku rozhodnutí stavebního úřadu týkajícího se účastenství žalobce v řízení o nařízení odstranění stavby, soud vycházel z následujícího ustanovení stavebního zákona.
20. Dle ust. § 129 odst. 10, *účastníky řízení o nařízení odstranění stavby jsou povinný, osoby, které mají vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům, na kterých je odstraňovaná stavba umístěna nebo stavbám na nich, jakož i osoby, které mají vlastnická nebo jiná věcná práva k sousedním pozemkům a stavbám na nich, a tato práva mohou být odstraňováním stavby přímo dotčena.*
21. Soud s ohledem na shora uvedené a na tvrzení žalobce, který nenamítá přímé dotčení svých práv odstraňováním stavby, ale až jejím následným užíváním, proto uzavírá, že rozhodnutí stavebního úřadu, potažmo rozhodnutí žalovaného, který tento výrok potvrdil, je v souladu se zákonem.
22. Rozhodnutí správního úřadu i žalovaného je sice velice stručné a soud nesouhlasí se závěrem stavebního úřadu, že s ohledem na skutečnost, že žalobce požaduje odstranění stavby, nemůže být rozhodnutím o odstranění stavby dotčen. Na druhou stranu toto rozhodnutí stojí rovněž na závěru, že žalobce nemůže být účastníkem, neboť žalobce tvrdí dotčení svých práv samotnou existencí této stavby, nikoliv jejím odstraňováním. Jelikož se

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

však, jak uvedeno shora, jeho hlavní žalobní tvrzení (negativní následky provozu v ulici X) míjí se zněním zákona, má soud za to, že takové odůvodnění ob stojí a žalobní námitka je tak nedůvodná.

23. Co se týče druhého výroku, týkajícího se účastenství žalobce v řízení o dodatečném povolení stavby, soud vycházel z následujících ustanovení stavebního zákona.
24. Dle ust. § 129 odst. 2 věta předposlední, *účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85.*
25. Soud v tomto ohledu upozorňuje na rozdíl v definici účastenství ve stavebním řízení a v řízení územním.
26. Dle ust. § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, *účastníkem stavebního řízení je vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo **prováděním stavby přímo dotčeno**.*
27. Dle ust. § 85 odst. 2) písm. b) stavebního zákona, *účastníky územního řízení dále jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být **územním rozhodnutím přímo dotčeno**.*
28. Předmětem řízení o dodatečném povolení stavby byly dodatečné stavební úpravy východní nájezdové rampy mostu X a komunikace XB, které byly provedeny v rozporu se stavebním povolením, včetně umístění této rampy. Účastenství je proto definováno ust. § 109 i § 85 stavebního zákona.
29. Stavební úřad vyhodnotil, že *vlastnická práva pana S. nemohou být rozšířením nájezdové rampy na most X přímo dotčena ze dvou důvodů.*
A. Jedná se o stavbu velmi malého rozsahu vzhledem k rozměrům křižovatky a komunikace X. Vzdálenost stavby od domu pana S. přesahuje jeden kilometr a stavba není stavebně náročná natolik, aby svým umístěním či provedením byla způsobilá jeho vlastnická práva ohrozit.
B....Jak opakovaně tvrdíme, nejedná o zkapacitňování ulice X, ale (když už byl použit tento termín) o „zkapacitnění“ výjezdu z tunelového portálu. Připojování vozidel na komunikaci, u níž tvrzený účastník bydlí, totiž zůstalo beze změny.
30. Žalovaný však následně přezkoumal napadené rozhodnutí pouze ve vztahu k ust. ve smyslu § 109 písm. e) stavebního zákona, tj. pouze ve vztahu k provádění stavby, když konstatoval:
„Jak uvedl MHMP v napadeném usnesení, je nemovitost odvolatele vzdálena od stavby vzdušnou čarou cca 1 km. Sám odvolatel v odvolání uvedl, že vzhledem ke vzdálenosti od nájezdové rampy nebude přímo dotčen na svých právech samotnou stavební činností a stavební dopravou.“
31. O posouzení účastenství s ohledem na ust. § 85 stavebního zákona, tj. s ohledem na její umístění, není v rozhodnutí uvedeno ničeho. Ohledně tvrzeného dotčení práv žalobce umístěním stavby vedoucím ke zvýšení automobilového provozu rovněž tak.
32. Rozhodnutí žalovaného je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož nevypořádalo hlavní žalobcovu odvolací námitku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. Jelikož městský soud shledal rozhodnutí žalovaného částečně nepřezkoumatelnými, v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí bez jednání zrušil a věc vrátil dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný má povinnost se v něm vypořádat s námitkami žalobce ohledně tvrzeného dotčení jeho práv umístěním stavby, a to navýšením provozu v blízkosti jeho nemovitosti. Soud jen připomíná, že žalovaný je povinen posoudit účastenství žalobce v souladu s jím uváděnou judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.
34. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, odměna a náhrada hotových výdajů advokáta. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny užije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odměna náleží celkem za čtyři úkony právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby a kasační stížnosti (3 x 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu). Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 600 Kč (4 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 10 200 Kč a dále 8 000 Kč jako úhrada za zaplacený soudní poplatek (3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. října 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.